

ikke ganske virkaarligt, den Vedkommende har Ret dertil, men Administrationen har et vist Spillerum her. Den naturlige Konsekvens heraf er, at naar der er Tale om Eftergivelse af Fattighjælp, bliver det den Autoritet, som har ydet Fattighjælpen, som har Ret til at eftergive den; at Forholdet grundlovsmæssigt og gennem Lovgivningsmagten kunde være ordnet paa en anden Maade, benægter jeg ikke. Det nuværende legale Forhold er saaledes, som det er i Henhold til Grundloven og i Henhold til gjældende Lovbestemmelser.

Berg: Det gaar ikke an, sagde den høitærede Indenrigsminister, at faae Fortolkninger satte i Stedet for Grundloven. Det er jeg enig med den høitærede Minister i. Det er ret interessant, at i alt Fald eet Medlem af det meget ærede Ministerium er kommet i Tanker om, at det er paa Tide, at gjøre denne Opfattelse gjældende, at vi ikke kunne leve paa Fortolkninger i Stedet for paa Grundloven. Dersom denne Opfattelse havde været rigtig indtrængende hos alle Medlemmer af det nuværende Ministerium, saa tror jeg ikke, at de havde siddet saa længe, som de have, og at de i alt Fald umulig kunde have gjort det, de gjør. Thi hele deres Christents hviler jo paa den ganske vist meget falske Lære, at man i et Land kan sætte Fortolkninger i Stedet for Grundloven. Hvorledes imidlertid det Spørgsmaal særlig har bragt Ministeren frem lige overfor det foreliggende Lovforslag, det forstaar jeg ikke ganske; thi vi kjende jo vel Sætningen om at affie Myggen og nedsluge Kamelen. Ministeriet har jo i denne Henseende slugt Kamelen, idet det gennem Fortolkninger har faaet saa godt som alle de Paragrafer bort, som handle om Folkets Frihedsret, til Fordel for Ministervældet, og for saa vidt har det slugt Kamelen. Men her er ikke en Gang en Myg at affie. Det vilde ogsaa tage sig underligt ud, om et Ministerium, der i Pragis har været saa raff til at bortfortolke Hovedbestemmelserne i Grundloven, pludselig fik en om Grundlovssjambvittighed, naar der var Tale om den Slags Folk i vort Samfund, som ere mindst heldig stillede, og som der er Tale om i det nærværende Forslag. Slige Fænomener have vi imidlertid før opdaget, at man har et skarpt Die for at begrænse Rettighederne til den Side, medens man er meget nærshuet, naar det gjælder om at bevare Forrettigheeder til den anden Side; men jeg skjønner ikke, at der her er saa meget som en Myg at affie. Grundloven siger: „De, der nyde eller have nydt Understøttelse af

Fattigvæsenet, som ikke er enten eftergivet eller tilbagebetalt;“ men deri ligger jo ikke „Fattigvæsenet“ efter det Begreb, det konstante Begreb, hvorunder det opfattedes dengang, da Grundloven blev given i 1849, og det kan saa meget mindre opfattes saaledes, som vi have haft Grundlovsforandringer, endog adskillige efter den Tid. Der er i alt Fald stet gennem Lovgivningen Forandringer af dette Begreb. Det maa selvfølgelig forstaas saaledes: nyde eller have nydt Understøttelse af „Fattigvæsenet“, saaledes som det bestemmes gennem den til enhver Tid gjældende Lovgivning. Det betager jo selvfølgelig ikke Lovgivningsmagten nogen som helst Ret til at forandre Fattiglovgivningen i alle dens forskjellige Forhold, altsaa ogsaa at bestemme, hvilke Ydelser af det Offentlige der falder ind under Udtrykkene i § 30 og hvilke ikke; thi vi maa nemlig erindre, at § 84 ikke omtaler „Fattigvæsenet“, men „Hjælp af det Offentlige“, og at de, som ville nyde Hjælp af det Offentlige, underkaste sig de Forpligtelser, som Lovene herom paabyder. Det vil sige, ikke Lovene, som de da vare, men Lovene, som de til enhver Tid ere. Grundloven forudsætter og maa nødvendig forudsætten levende Bevægelse for denne, en af Samfundets vigtigste Opgaver, saaledes at den gjældende Lovgivning til enhver Tid kan passe med hele den sociale Udvikling i et Land. Saa taabelig har Grundloven ikke været, at den ved enkelte Benævnelser vilde binde Lovgivningsmagten til at lade saadanne Omraader være uden Blete fra Lovgivningsmagtens Side. Altsaa disse Paragrafer, sammenholdte med hinanden og deres Udtryk hver for sig og i og for sig, give Lovgivningsmagten den fuldtændigste Berettigelse til at bestemme, hvilke Ydelser, der ere af Fattigvæsenet, hvilke ikke, saa vel som Reglerne for Eftergivelse eller, som det tilfælde hedder, for Tilbagebetalingen. Saaledes har Lovgivningsmagten opfattet det ogsaa førend og udenfor Loven af 1856. Vi have en Række Love om Hjælp i Nødstilfælde, under Vinterforhold og deslige. De ville finde i alle disse Love Bestemmelser om, at den Hjælp, som ydes af Kommunernes Kasse til Fattige, ikke bliver at betragte som Fattighjælp altsaa heller ikke berører de Nydendes borgerlige Rettigheder. Vi have saaledes en Lov, hvor man har udtrykkelig udtalt, at den Hjælp, som Soldaternes Familie, i Krigstilfælde, medens disse vare i Krigen, fik ydet af det offentlige Fattigvæsen, ikke blev at betragte som Fattighjælp og altsaa heller ikke kunde berøve Vedkommende deres Rettigheder. Men hvis man har en Opfattelse af § 30, der i mindste Maade vil